

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 96/13, 89/16, 5/22 и 31/24) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2022. ГОДИНУ САВЕЗА ЗА НОВУ ПОЛИТИКУ

Број: 03-07-6-428/23
Сарајево, 12.02.2025. године

С А Д Р Ж А Ј

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	4
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	5
5.1 НАЛАЗИ	5
5.2 ПРЕПОРУКЕ	7

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Савеза за нову политику за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину је утврђено да је Савез за нову политику прекршио одредбе члана 4. став (1) и члана 11. став (1) и члана 12. став (1), (3) и (4) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

Прегледом, односно контролом финансијског извјештаја осим горњих напомена, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Савеза за нову политику за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општинских избора, одржаних 2022. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Савез за нову политику се финансирао из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	00,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	1.024,00	11,95
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	6.874,41	80,22
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	7.898,41	92,17
II	Остали приходи и друго	670,79	7,83
	Извори финансирања (I+II)	8.569,20	100,00

У годишњем финансијском извјештају за 2022. годину, Савез за нову политику је исказао расходе у укупном износу од 30.348,63 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНKE

Назив политичке странке је Савез за нову политику. Скраћени назив странке је СНП.

Савез за нову политику регистрован је код Основног суда у Бијељини, рјешењем број: 080-0-F1-14-000011 од 07.04.2014. године.

Сједиште политичке странке је у Бијељини, улица Незнаних јунака 29/11.

Лица овлаштена за заступање странке су Зоран Мاستило, предсједник странке и Петар Митровић, замјеник предсједника странке.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2022. годину је Срђан Илић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, Савез за нову политику има следећу организациону структуру:

- Главни одбор СНП Бијељина и
- 5 општинских одбора (ОО СНП Градишка, ОО СНП Власеница, ОО СНП Братунац, ОО СНП Источно Сарајево и оо СНП Сребреница).

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Савеза за нову политику за 2022. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведеног закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је трошкове изборне кампање остварила у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијских извјештаја Савеза за нову политику обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију извршила је преглед финансијских извјештаја Савеза за нову политику у периоду од 2014. до 2020. године, те је издала извјештаје о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препорукама ревизије. Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, издат је извјештај о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препорукама странци: да сваке године доноси прецизан и јасан програм утрошка средстава и да финансијска средства осигурана за финансирање политичке странке користи искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом и да трошкове изборне кампање финансира са рачуна који пријави у складу са чланом 4.4 Изборног закона БиХ.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину, утврђено је да Савез за нову политику није испоштовала дате препоруке.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Савез за нову политику је прекршио одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака¹.

Политичка странка је својим програмом утрошка средстава за 2022. годину, који је донијела 24.01.2022. године, планирала трошкове у износу од 26.500,00 КМ.

У годишњем финансијском извјештају и пословним књигама за 2022. годину странка је исказала остварене трошкове у износу од 30.348,63 КМ.

Увидом у структуру планираних и остварених трошкова, утврђено је да је Савез за нову политику трошкове у износу од 6.121,04 КМ остварио мимо програма утрошка средстава.

¹ У складу са одредбом члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка финансијска средства из члана 3. став (1) овог закона може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

- Странка је остварила трошкове у износу од 455,98 KM које није предвидјела својим програмом утрошка средстава, а то су трошкови репрезентације у износу од 289,98 KM и трошкови непроизводних услуга у износу од 166,00 KM.
- Странка је планиране трошкове прекорачила за износ од 5.665,06 KM. Програмом утрошка средства политичка странка је предвидјела трошкове таксе у износу од 20.000,00 KM, а остварила их је у износу од 25.000,00 KM, те трошкове изборне кампање у износу од 304,00 KM, које је пријавила као трошак таксе. Трошкове адвокатских услуга које је планирала у износу од 200,00 KM остварила је у износу од 460,00 KM. Трошкове платног промета странка је планирала у износу од 250,00 KM, а остварила их је у износу од 351,06 KM.

С обзиром да је Савез за нову политику средства у износу од 6.121,04 KM утрошио мимо програма утрошка средстава, прекршио је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

б) Политичка странка је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1), (3) и (4) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

Прегледом финансијског извјештаја, пословних књига и финансијске документације утврђено је да Савез за нову политику није успоставио потпуне евиденције о својим расходима, те финансијски извјештај није попунио на начин како је Централна изборна комисија БиХ прописала Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (у даљњем тексту: Правилник), чиме је прекршио одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и (4) Закона о финансирању политичких странака. Политичка странка није успоставила евиденцију о трошковима изборне кампање, чиме је прекршила одредбе члана 12. став (3) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

- (1) Политичка странка, супротно рачуноводственим прописима и одредбама члана 11. став (1) и члана 12 став (1) Закона о финансирању политичких странака, трошкове је у пословним књигама евидентирала у износима које је политичка странка платила, а не у вриједности пружене услуге или набављеног материјала током 2022. године.

Трошкови закупнине пословног простора су према уговору о закупу и анексу уговора, који су закључени са Душаном Лазаревићем, износили су 1.302.00 KM. Странка је у пословним књигама евидентирала само плаћену закупнину за девет мјесеци, у износу од 994,85 KM. Исти износ закупнине странка је пријавила и у финансијском извјештају.

- (2) Савез за нову политику, супротно одредбама члана 15.1 став (1) Изборног закона БиХ, није успоставио евиденцију о трошковима изборне кампање за Опште изборе 2022. године, нити је трошкове пријавио у постизборном и годишњем финансијском извјештају, како је приписано одредбама члана 12. став (3) и (4) Закона о финансирању политичких странака.

- Увидом у изводе са трансакцијског рачуна политичке странке, утврђена је исплата средстава Општини Фоча 20.09.2022. године у износу од 224,00 KM са назнаком „уплата за постављање огласних медија“, што потврђује чињеницу да се Савез за нову политику оглашавао током изборне кампање.
- Од политичке странке је актом, број: 03-07-6-428-2/23 од 25.10.2023. године затражено да одговори на који начин је финансирала изборну кампању за Опште изборе 2022. године, с обзиром да у финансијском извјештају није исказали трошкове кампање. Странка није одговорила на упит Централне изборне комисије БиХ.

На основу наведеног, недвосмислено је утврђено да је политичка странка остварила трошкове изборне кампање, али их није евидентирала у пословним књигама, нити пријавила у финансијском извјештају.

С обзиром да Савез за нову политику евидентира и у извјештају исказује само плаћене трошкове, те да није одговорио на који начин је финансирао изборну кампању, није утврђен износ трошкова изборне кампање за Опште изборе 2022. године, осим износа од 224,00 КМ који је странка платила Општини Фоча за закуп простора за постављање огласа.

с) Савез за нову политику је поступио супротно одредбама Упутства о поступку отварања и кориштења посебног рачуна за финансирање трошкова изборне кампање.

Упутством о поступку отварања и кориштења посебног рачуна за финансирање трошкова изборне кампање („Службени гласник БиХ“, број 5/22 и 27/22), у члану 2. став (6), прописано је да се средства са посебног рачуна за финансирање изборне кампање не смију користити за било коју другу сврху, осим подмирења трошкова изборне кампање.

Политичка странка је са намјенског рачуна за изборну кампању за друге сврхе исплатила средства у износу од 1.888,09 КМ, те пренијела средства на глави рачун у износу од 500,00 КМ.

Увидом у изводе са овог рачуна, утврђене су исплате средства за закупнину пословног простора у износу од 356,91 КМ, исплата за електричну енергију у износу од 62,70 КМ, исплата за утрошак воде у износу од 12,18 КМ, исплата дуга из 2021. године у износу од 656,30 КМ, те поврат позајмица физичким лицима у износу од 800,00 КМ.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ² по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија Босне и Херцеговине.

Према подацима Централне изборне комисије Босне и Херцеговине Савез за нову политику је у сврху изборне кампање за Опште изборе 2022. године могао потрошити средства у износу од 1.319.318,70 КМ. Политичка странка у свом финансијском извјештају није пријавила трошкове изборне кампање, нити је на захтјев Централне изборне комисије БиХ одговорила на који начин је финансирала изборну кампању.

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Савезу за нову политику да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- ***да финансијска средства обезбијеђена за финансирање странке користи у складу са утврђеним програмом утрошка средстава,***
- ***да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима и да успостави потпуне и адекватне евиденције о расходима,***

² Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

- *да води потпуне и тачне евиденције о трошковима изборне кампање и пријављује их у финансијским извјештајима и*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са подзаконским актима Централне изборне комисије БиХ.*

КОМЕНТАР

Политичка странка се није очитовала на налазе ревизије наведене у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину.

Помоћник ревизора

Драгомир Елез

Шеф Службе за ревизију, ревизор

Мр.ср. Хасида Гушић